

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. I. De Materia, & Forma Confirmationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

ARTICULUS I.

De Materia, & Forma Confirmationis.

- I. Tam oleum, quam Chrisma ab Episcopo benedictum est materia remota hujus Sacramenti.
- II. Ex dispensatione Pontificis potest simplex Sacerdos conferre Confirmationem; quin tamen possit Chrisma nisi a solo Episcopo benedici, ut valide Sacramentum conferatur.
- III. Materia proxima est Unctio Chrismaticis in fronte confirmandi, facta cum pollice a Ministro in forma crucis. Sed quid si fiat cum indice?
- IV. Quid si unctio fiat tempore pestis cum pennicillo, prout tempore pestis conferri potest Extrema unctio cum virga oblonga?
- V. Invocatio explicita Trium divinarum Personarum essentialiter spectat ad formam Confirmationis, ut ad formam Baptismi.
- VI. Graecis non licet uti hac formula, Confirmetur servus Christi, quamvis hujusmodi formula non irritet Sacramentum.
- VII. Apostoli non solius manus impositione, sed etiam unctioe Chrismaticis hoc Sacramentum conferebant.

I. **Q**uæritur primo, quænam sit materia remota hujus Sacramenti?

Respondeo, esse Chrisma, seu unguentum ex oleo, & balsamo, ut definitur a Florentino; in quo dicitur Materia Confirmationis esse *Chrisma confectum ex oleo, (quod nitorem significat conscientia) & balsamo, (quod odorem significat bona fama) per Episcopum benedictum.* Dubitatur solum apud Doctores, Num de essentia hujus Chrismaticis sit oleum simul, & balsamum,

an vero possit valide conferri cum solo oleo? Cajet., Valent., & alii apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 23. putant solum oleum esse de essentia; quia Innoc. III. in cap. *Pastoralis* interrogatus, an deberet iterari hoc Sacramentum in eo, qui per errorem solo oleo erat unctus? Respondit, Non esse iterandum, sed caute supplendum, quod erat prætermisum. Communior tamen sententia docet oppositum; quia Florentinum, ut diximus, docet materiam hujus Sacramenti esse *Chrisma confectum ex oleo, quod nitorem significat conscientia, & balsamo, quod odorem significat bona fama per Episcopum benedictum.* Unde utrumque videtur principaliter, & essentialiter requiri: Aliter Concilium diversimode de utroque loquutum fuisset; sicut cum loquitur de materia Calicis dicit esse vinum, cui admiscenda est modicissima aqua; quibus verbis exprimit solum vinum esse de necessitate Sacramenti, aquam vero solum de necessitate præcepti. Quod si quis dicat sufficere solum oleum, quare non posset etiam dici, sufficere solum balsamum? Ad rationem in contrarium respondet Conink, Innocentium III. de duobus fuisse rogatum, An diaconus sine manus impositione ordinatus permittendus sit ministrare? & An deberet iterari Confirmatio in eo, qui solo oleo erat delinitus? Et utrique quaestioni unica responsione satisfacit dicendo, Nihil esse iterandum ex iis, quæ licite facta fuerant; Ex quibus verbis non sequitur non esse eidem dandum Sacramentum Confirmationis; nam (ut bene Glossa ibidem) non dicitur iterari, quod prius factum non fuit. Quare cum re vera non receperit Sacramentum Confirmationis, qui solo oleo fuit unctus, ideo debuit illi tale Sacramentum conferri, quin deberent iterari caremonia Confirmationis, videlicet, *infi-*

unctio alapæ, adhibitio Patrini, &c., quæ jam factæ fuerant. Quod autem solum oleum non sit materia Confirmationis, constat ex hoc ipso textu, in quo distinguitur oleum a Chrismate, cum dicatur quidam fuisse delinitus non Chrismate, sed oleo: quare per Innoc. III. oleum non est Chrisma: ergo cum per Florentinum materia hujus Sacramenti sit Chrisma, bene sequitur, quod oleum, quod non est Chrisma, non sit materia hujus Sacramenti.

Notandum tamen, non requiri, ut singulæ partes olei sint admixtæ Chrismate, sed satis esse, quod tantum balsami admisceatur oleo, ut toti oleo qualitates balsami, præsertim odor, communicentur. Præterea non requiritur, quod balsamum sit perfectissimum, quale est Palæstinum, sed sufficit balsamum Indicum, ut declararunt Paulus III., & Pius IV. apud eundem Coniack: Et falsum est, quod aliqui putant istos Pontifices cum Indis dispensasse, quod Indico balsamo Chrisma conficerent; cum non possit Pontifex in materia Sacramentorum a Christo Domino instituta dispensare.

H. Notandum præterea, quod Chrisma debeat essentialiter ab Episcopo benedici, ut docet Florentinum citatum: An autem possit ex dispensatione Pontificis a simplici sacerdote benedici? Affirmat Valent. apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 23. Sed communius negant. Nam Florentinum docens Episcopum esse Ministrum ordinarium hujus Sacramenti addit, *Legitur tamen aliquando per Apostolica sedis dispensationem ex rationabili, & urgenti admodum causa simplicem sacerdotem Chrismate per Episcopum confecto hoc administrasse Confirmationis Sacramentum.* Quibus verbis docet, ex dispensatione Pontificis posse hoc Sacramentum a simplici sacerdote administrari; sed Chrisma a solo Episco-

po debere benedici.

Neque dicas: Potest simplici sacerdoti Pontifex committere collationem hujus Sacramenti, quæ est quid majus: ergo a fortiori benedictionem Chrismatis, quæ est quid minus. Nam in iis, quæ pendent a libera voluntate alterius, & ab institutione Christi Domini, non tenet argumentum hoc a majori ad minus. Sic potest Sacerdos, ut Minister ordinarius, conficere corpus Christi, & ministrare Eucharistiam, quod est quid majus, non potest tamen, ut Minister ordinarius, conferre Confirmationem, & benedicere Chrisma, quod est quid minus.

III. Quæritur secundo, Quanam sit Sacramenti hujus materia proxima?

Respondeo, esse unctionem Chrismatis in formam Crucis factam in fronte confirmandi cum pollice Ministri. Ita communiter; & colligitur ex usu Ecclesiæ. Verum, si unctio fiat non pollice, sed indice verbi gratia, non irritatur Sacramentum. Immo Nungus, & Dian. part. 3. tract. 4. resol. 22. contra Zambran. & Laym. docent, quod nec peccaret mortaliter Episcopus, si indice unxerit aliquem, quia videtur parva mutatio.

IV. Majus dubium est, An unctio essentialiter fieri debeat immediate manu Episcopi, ita ut sit irritum Sacramentum, si tempore pestis fiat, verbi gratia, baculo, pennicillo, &c. Heredia de Confirm. diff. 5. punct. 5. cum Dian. loc. cit. resol. 28. docet esse validum Sacramentum Confirmationis sic collatum, Sicut valide sic confertur extrema unctio: Et ratio est, quia quamvis Confirmatio dari debeat per manus impositionem, unctio tamen facta per pennicillum dicitur moraliter facta esse per manus impositionem; Sicuti si quis clericum percutit baculo, dicitur illi violentas manus injicere; Et unctio, quæ fieri solet solo pollice Episcopi, adhuc di-

ci.

citur manus impositio. Verum communiter cum Laym. lib. 5. tract. 3. cap. 2. Suar., Coninch docent, esse irritum; quia impositio manuum facta per penicillum non est vera, & proprie dicta manuum impositio; usus autem Ecclesiae pro conjectura esse debet, quod requiratur vera, & propria manuum impositio; cum neque auctoritas, neque ratio ulla suadeat posse valide fieri per manus impositionem improprie dictam: Contra vero usus Ecclesiae ostendit unctionem factam per solum pollicem dici vere manus impositionem, prout requiritur ad hoc Sacramentum; & sensus communis Doctorum docet, esse, veram manuum injectionem in clericum, si quis illum percutiat baculo, vel lapide.

V. Quæres tertio, quænam sit forma hujus Sacramenti.

Respondeo, ex Florentino esse istam, *Signo te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis in nomine Patris, Filii, & Spiritus Sancti*: ita ut non solum invocatio explicita Trinitatis per nomina relativa sit de essentia, ut in baptismo, cujus est complementum Confirmatio, ut docent communiter cum D. Th., Suar., & aliis; sed etiam omnia verba enumerata; ut proinde invalide conferatur, si omitteretur aut *ly salutis*, aut *ly signo Crucis*, aut si non geminetur *ly signo, & confirmo*: Quamvis valide conferatur per verba synonyma, verbi gratia, *consigno signaculo Crucis, & corrobore te unguento, vel oleo Sanctificationis*.

VI. Græcis concessum est, ut baptizent illa formula, *Baptizetur servus Christi*, non tamen est concessum, ut confirment hac formula, *Confirmetur servus Christi*, ut communiter docent apud Dian. loco citat. resol. 27., & Bonac.; proinde ea est illicita. Suar. tamen sect. 5., Henr. lib. 3. cap. 5., Reginald., & alii apud Bonac. pu-

tant, valide hoc Sacramentum conferri non solum sub illa formula, *Confirmetur servus Christi*, sed etiam hac, *Confirmet te Deus*: sicut valide, quamvis illicite, latinus baptizaret sub hac formula, *Baptizetur servus Christi, seu baptizet te Christus*, ut est communis sententia Doctorum contra quosdam Canonistas apud Coninch quaest. 66. num. 35., quia materia, & forma essentialia sacramentorum sunt eadem per totam Ecclesiam; quæ licet possit prohibere, ne quis aliqua forma utatur, non potest tamen efficere, ut invalide ea utatur; unde peccat tantum mortaliter latinus, qui baptizat forma Græcorum, non tamen invalide baptizat; sicut peccat latinus, qui consecrat in fermentato, sed valide consecrat. Formula, qua Græci utuntur ad conferendum hoc Sacramentum, ut notat Arcudius lib. 2. cap. 6. apud Platel. sunt hæc tantum verba: *Signaculum donationis Spiritus Sancti*. Quod autem re vera talis sit forma Græcorum, & proinde quod ea non sit invalida, (utpote a Pontificibus, & Conciliis non reprobata, ut refert idem Platel., & Amic. disp. 13. num. 76.) mihi valde dubium est: Si enim id verum esset, non esset de necessitate Sacramenti, sed solum esset de necessitate præcepti invocatio explicita Trinitatis. Quamvis enim diversis materiis, ac diversis formis utantur Ecclesia Latina, & Græca in collatione Sacramentorum; conveniunt tamen in iis omnibus, quæ sunt de necessitate Sacramenti. Quod si verum haberet, eam esse formam apud Græcos a Pontificibus approbatam, dicendum esset cum eodem Platel. contra communio-rem sententiam, quod non spectet ad validitatem Sacramenti Trinitatis invocatio; sicut ea non spectat ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ, licet spectet ad valorem Baptismi.

VII. Quæritur quarto, An Apostoli hoc

hoc Sacramentum contulerint per solam manuum impositionem sine ulla unctioe?

Respondeo, aliquos asserere, quod fecerint id Apostoli ex speciali dispensatione; quia nunquam in Scriptura fit mentio unctiois, sed solius manuum impositionis. At verius cum Suar. disp. 33. lib. 4. negandum, quia hoc vocabulum *Manus impositio* idem sonat, ac totum Sacramentum confirmationis, quod fit per unctioem, & verba; sicut nomen *Baptismus* significat totum Sacramentum, quod fit non per solam ablutionem, quæ de se emundationem significat, sed etiam per verba; sæpe enim nomen desumitur a parte, licet significet totum: Superius autem diximus ex Fabiano Papa, quod Christus Dominus in ultima cæna docuerit Apostolos consecrationem Chrismatis: ergo dicendum, quod unctioe Chrismatis hoc Sacramentum contulerint.

Dices: In Florentino habetur, quod in Ecclesia loco manus impositionis, quam adhibebant Apostoli, successerit Confirmatio, hoc est Chrismatis unctio: ergo Apostoli non per Chrisma, sed per manus impositionem hoc Sacramentum conferebant ex speciali dispensatione.

Respondet tamen Suar. loco cit., per ea verba Concilii non significati diversos ritus substantiales, aut diversa Sacramenta, sed solum, quod nunc significetur nomine Confirmationis id, quod prius significabatur nomine Impositionis manus: Sicut dicimus, in Ecclesia loco Apostolorum successisse Episcopos, cum eadem scilicet potestate Ordinis, quamvis Apostoli in iurisdictione, & aliis gratiis miraculorum fuerint longe superiores Episcopis: ita manuum impositioni successit Confirmatio cum eadem excellentia, & ritu essentiali, quamvis in quibusdam effectibus, &

gratiis majorem excellentiam haberit manuum impositio facta ab Apostolis, per quam sæpe solebat visibiliter etiam Spiritus Sanctus descendere in Confirmatos: Quare dici bene potest, quod unum alteri successerit, non solum propter nominis diversitatem, sed etiam propter diversitatem accidentalem explicatam.

ARTICULUS II.

De Ministro, & Subjecto Confirmationis.

- I. *Episcopus Minister ordinarius hujus Sacramenti nequit simplici Sacerdoti facultatem tribuere, ut illud administret; sicut potest solus Pontifex ex plenitudine potestatis.*
- II. *Nequit Episcopus licite alienos subditos sine ratihabitione proprii Episcopi confirmare; Nec in aliena diocesi confirmare subditos suos, cum nequeat Pontificalia exercere sine licentia proprii Episcopi sub pena suspensionis.*
- III. *Potest tamen primam Tonsuram conferre, dare benedictionem solemnem, & Missam Pontificalem canere; cum hæc non veniant nomine Pontificalium.*
- IV. *Omnes Baptizati sunt capaces hujus Sacramenti; sed non expedit illud conferre pueris ante usum rationis.*
- V. *Perpetuo amentibus conferendum est; dummodo non constet in amentiam illos incidisse in statu peccati mortalis.*
- VI. *Num peccet mortaliter, qui negligit hoc Sacramentum recipere?*

I. **Q**Uæritur primo, Quinam sit Minister Confirmationis?
Respondeo, solum Episcopum consecratum, seu habentem characterem epi-